

Motion till riksdagen 2013/14:C405

av **Stefan Svanström (KD)**

Standard för finansiell rapportering till myndigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen vad som anförs i motionen om att standardisera formatet vad gäller företagens elektroniska rapportering av finansiell information till myndigheter med utgångspunkt från en gemensam och internationellt vedertagen standard såsom XBRL.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att äga och förvalta de taxonomier som ska ligga till grund för företagens elektroniska rapportering.

Motivering

Elektronisk rapportering av företagsuppgifter till myndigheter har länge setts som en möjlig väg att minska företagens kostnader och samtidigt öka kvaliteten på inrapporterade data. Genom E-delegationen och flera myndighetsuppdrag har regeringen tagit steg för att påskynda arbetet med att förbättra företagens möjligheter att använda elektroniska verktyg för sin inrapportering till myndigheterna. Bolagsverket har fram till 2014 ett uppdrag att vara samordnande för detta arbete när det gäller företagens rapportering.

En grundläggande brist när det gäller hur den elektroniska inrapporteringen till myndigheter ska ske är emellertid att frågan om vilken standard som ska användas vid rapportering många gånger har lämnats öppen. Den eventuella samordningsvinst som kan nås mellan myndigheter kan därmed i praktiken ändå leda till att företagen måste använda olika rapporteringssystem, med olika innehåll, format och begrepp (s.k. taxonomier) i sin rapportering. Den investering som krävs från företagen för att kunna lämna uppgifter elektroniskt har därför många gånger varit orimlig i förhållande till den potentiella

Fel! Okänt namn på

vinsten. Risken för att investera i fel system eller fel standard är sannolikt också en avhållande faktor.

När det gäller rapporteringsstandarder för finansiell information finns egentligen endast en allmänt vedertagen och globalt erkänd standard för att rapportera företagens nyckeltal. XBRL (förkortning för eXtensible Business Reporting Language) har utvecklats i samarbete mellan föreningen för amerikanska godkända revisorer (AICPA), ledande redovisningsbyråer och programvaruföretag. Genom XBRL kan finansiell information läsas och förstås av olika dataprogram för rapportering och analys utan att manuell hantering krävs.

Standarden har från 2009 anammats av bland annat amerikanska Securities and Exchange Commission (SEC), en motsvarighet till Finansinspektionen, vilket fått till följd att en stor del av de finansiella nyckeltal som amerikanska noterade företag ska lämna elektroniskt rapporteras i XBRL-format. EU-kommissionen har i ett meddelande från den 12 juni 2013 (MEMO/13/544) slagit fast att man i en översyn av öppenhetsdirektivet (2004/109/EC), som reglerar kraven på noterade företags rapportering, avser att föreslå att alla noterade företag inom EU ska rapportera enligt ett standardiserat elektronisk format senast den 1 januari 2020. Man har i anslutning till detta uppdragit åt Esmå (European Securities Markets Authority) att utforma en standard baserad på såväl befintliga som framtida elektroniska rapporteringssystem, såsom XBRL.

Här kan nämnas att det redan i Danmark finns en lag på att årsredovisningar ska lämnas elektroniskt enligt XBRL till Erhvervsstyrelsen, vilket är motsvarigheten till det svenska Bolagsverket.

Frågan om att ställa krav på svenska företag att rapportera elektroniskt enligt en gemensam standard är inte ny. Redan 2008 lät Bolagsverket teknik-konsultföretaget ÅF utreda nyttan med att välja XBRL som rapporteringsstandard och beräkna den potentiella samhällsvinsten med en gemensam rapportering av årsredovisningar enligt XBRL-standard. Rapporten från ÅF visar att vinsten, fördelat på såväl rapporterande företag och myndigheter som användande och stödjande funktioner (revisorer, kreditupplysningsföretag, banker och finansmarknadsaktörer, etc.), uppgår till mellan 535 miljoner och drygt 2 miljarder kronor per år. Störst vinst beräknas för de rapporterande företagen, vars nytta beräknas till mellan 472 miljoner och 1 774 miljoner kronor.

Rapporten gav stöd till Bolagsverkets beslut att använda XBRL som bas för utvecklingen av e-tjänsten Lämna årsredovisning. Dessvärre är det ännu endast ett fåtal företag som lämnar årsredovisning elektroniskt, vilket gör att de potentiella vinsterna med att använda XBRL som ÅF-rapporten beräknade inte har realiserats.

Det kan finnas många skäl till varför företagen inte ser nyttan av att gå över till XBRL och elektronisk redovisning, där avsaknaden av tvingande bestämmelser eller ekonomiska incitament är två grundläggande anledningar. Det finns också praktiska och rent konservativa skäl, som att rutinerna är uppbyggda kring en fysisk årsredovisning snarare än en elektronisk, att revisionsbyråerna ser produktionen av den fysiska årsredovisningen som en viktig

Fel! Okänt namn på

intäktskälla samt att det saknas samordningsfördelar i rapporteringen gentemot andra myndigheter för dem som använder elektronisk rapportering. Därmed ses den investering som måste göras i ett nytt system som en onödig kostnad, åtminstone bland mindre företag.

I slutbetänkandet från Utredningen om ökad it-användning i små företag (SOU 2012:63) konstateras att ”för utveckling av effektiva e-tjänster som kan möjliggöra delning av företagsinformation mellan myndigheter vilket leder till minskad administration för företagen krävs att lagstiftaren förordar standardisering av format och gränssnitt” (s. 152). Utredningen gör mot den bakgrunden följande bedömning:

”För att nå framgång med elektronisk ingivning av finansiell information bör regeringen besluta vem som ska äga och förvalta taxonomierna samt tillskjuta nödvändiga medel för detta. Det kan i detta sammanhang nämnas att ägande och förvaltning inte nödvändigtvis behöver göras av samma aktör. Bokföringsnämnden eller Bolagsverket kan vara lämpliga myndigheter för förvaltning av taxonomierna för årsredovisning och revisionsberättelse.”

Mot denna bakgrund bör regeringen skyndsamt bestämma att XBRL ska vara utgångspunkten för den standard som ska gälla för företagens elektroniska rapportering av finansiell information samt utse den eller de myndigheter som skall äga och förvalta de taxonomier som företag och myndigheter ska följa. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 4 oktober 2013

Stefan Svanström (KD)